

FAKULTA FILOZOFICKÁ
ZÁPADOČESKÉ
UNIVERZITY
V PLZNI

Katedra filozofie

PROTOKOL O HODNOCENÍ PRÁCE

Práce (co se nehodí, škrtněte): ~~diplomová~~ / bakalářská

Posudek (co se nehodí, škrtněte): ~~vedoucího~~ / oponenta

Práci hodnotil(a) (u externích hodnotitelů uveďte též adresu a funkci ve firmě): Mgr. Karolína Jiráková

Práci předložil(a): Petra Vítková

Název práce: Antigóné: poetika moderních adaptací (Brecht, Anouilh, Uhde)

1. CÍL PRÁCE (uveďte, do jaké míry byl naplněn):

Diplomantka svůj záměr charakterizuje následovně: „Cílem bakalářské práce bylo hledání, v jakých znacích se novodobá dramata shodují či rozcházejí s tím, co nacházíme v analýze Sofoklovy tragédie za pomoci Aristotelovy *Poetiky*. Dále jsem chtěla nalézt podnět, který autory inspiroval k sepsání adaptací a zároveň porovnat, do jaké míry se tito autoři odklánějí od základní koncepce a myšlenky, kterou do *Antigony* vložil Sofokles, případně zhodnotit jejich úspěšnost v naplnění jejich záměrů, s nimiž svoje adaptace vytvořili.“ (závěr práce, s. 33, obdobně v úvodu, s. 6). Formulované cíle jsou velmi náročné a v práci se je diplomantce podařilo naplnit jen částečně. Důvody uvádím níže v posudku práce.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.):

Téma je bezpochyby velmi obtížné. Je otázkou, zda jej lze zpracovat v rámci bakalářské práce. Oponentka se domnívá, že formulované cíle jsou příliš vysoké a že během práce mělo dojít k jejich omezení ve prospěch některého z nich, což by diplomantce poskytlo možnost dostat se do větší interpretační hloubky.

Jednotlivé problémy zestručňuji a uvádím v podobě bodů:

1. Převypravování děje jednotlivých zpracování převládá nad vyličením konfliktu, tedy interpretací díla a jednání jednotlivých postav. Překvapivě málo je používáno konkrétních promluv postav z vybraných her za účelem interpretace.

2. Kritéria, skrze která jsou pro jednotlivá srovnání použita, jsou volena nesystematicky. Na základě četby mělo dojít k jejich jasné formulaci a třeba i omezení. V některých případech není zřejmé, co je zvoleným kritériem, například v posuzování úspěchu moderních ztvárnění.

3. V práci se projevují nedostatečné znalosti řecké kultury a myšlení. Celá kapitola 2.1 je schematická a nadbytečná. Patrné je to při interpretaci Sofoklovy hry *Antigóné*. Diplomantka si neuvědomuje mnoho-vrstevnatost řecké tragédie, a tedy neví, že volbou M. C. Nussbaumové jako interpretačního klíče, sleduje jenom jednu z možných linek (což je jinak zcela v pořádku), tj. sleduje zúžení jednotlivých lidských perspektiv a konání z nich vycházející. Proto se diplomantka nedostává např. k dimenzi lidské a božské, což dále nekoresponduje při srovnání s moderními autory (např. s. 31, hodnocení díla Jeana Anouilhe nebo na s. 27 M. Uhdeho).

4. Text se na základě zvolených cílů rozpadá do různých rovin, které se nedaří spojit, či to lze na daném rozsahu učinit jen velmi obtížně: a) text Sofoklův b) filosofická interpretace Sofoklova textu c) Adaptace moderních autorů, kteří se *Antigonou* inspirovali. d) Aristotelova teorie dramatu e) Posouzení jednotlivých her skrze Aristotelovu teorii f) Jiné teorie dramatu jako alternativa vůči Aristotelovi g) Konkrétní způsob divadelního provedení.

5. Nedostatek sekundární literatury a nepřesné používání sekundární literatury. Diplomantka nepřesně používá zvolené sekundární texty, na základě jejich četby vyvozuje problematické závěry. Například s. 12, pasáž o člověku jako deinetické bytosti.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.):

Jazykový projev je přijatelný, v práci však dochází k nadměrnému užívání příliš jednoduchých vět, které tak vedou k trivializaci a nedostatečné vysvětlení obsahu věty (např. s. 7: „Hudební stránka byla vždy na druhém místě za básnickým textem. S řeckou poezií bylo těsněji spjato herectví.“ Děje se tak i v interpretačních částech práce). Práce zcela rezignuje na skloňování řeckých jmen (pravidla lze snadno nalézt například v *Internetové jazykové příručce* provozované Ústavem pro jazyk český AVČR či lze doporučit například knížku J. Hůrkové, *Antická jména: Jak je číst a skloňovat*).

Citace primárních textů nejsou v pořádku. Antičtí autoři se citují standardizovaným způsobem. To by šlo v bakalářské práci odpustit, pokud by si práce nebrala Aristotelovu *Poetiku* jako jedno z kritérií, skrze které vybraná díla porovnává, a tedy i odkazy by měly být přesné a dohledatelné dle Bekkerova standardního vydání Aristotela.

Odkazy na literaturu obsahují nejednotnosti. Např. na s. 15 v poznámkovém aparátu diplomantka uvádí jako autora jen „Nussbaumová“, zatímco jinde uvádí křestní jména. Ke zvážení se vzhledem k častému opakování nabízí zkrácené verze odkazů. Obsahové problémy související s odkazy byly popsány výše.

Seznam literatury obsahuje navzdory malému množství titulů chyby. Namísto studie z časopisu *Kuděj* je citován časopis samotný. Sofoklova *Antigoné* je citována v ukrytí pod celkem knihy *Řecká dramata* v sekundární literatuře, nicméně vzhledem k tomu, jak je s textem zacházeno, by se mělo jednat o text primární.

Kapitoly jsou členěny přehledně a smysluplně. Vhodné by bylo začlenění závěrečné srovnávací kapitola o moderních ztvárněních *Antigony* či podkapitoly obsahující výsledky práce za každým autorem.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.):

Celkový dojem z práce plyne z rozporu mezi ambiciózním cílem a nabídnutým výsledkem. Práce se spíše interpretačně drží na povrchu. Protože diplomantka v textu sleduje příliš kritérií, nedaří se jí formulovat hlubší myšlenky. Za hlavní problém považuje oponentka nedostatek sekundární literatury (viz seznam literatury práce), který by pomohl diplomantce najít rovnováhu mezi dílem a jeho interpretací. Zároveň by tak došlo v diskuzi se sekundární literaturou k prohloubení textu. Úkol, před který se autorka práce postavila, tj. sama interpretovat a porovnávat moderní zpracování příběhu o *Antigoně*, je úkolem titánským.

Oponentka si je vědoma náročnosti tématu i práce, kterou diplomantka odvedla. Ve snaze vypořádat se s četbou tak rozdílných zpracování klasického tématu spočívá hlavní klad práce. Za nejzdařilejší interpretační část lze považovat srovnání Brechtova díla s Aristotelovými požadavky z *Poetiky* v kapitole 3.1.2. Srovnání Aristotelovy *Poetiky* a Brechtova textu *O nearistotelovské dramatice* s využitím příkladů z tragédie *Antigoné* a Brechtovy hry by bylo zajímavým samostatným tématem pro práci.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

1. Která z nabídnutých moderních postav „*Antigony*“ přináší z Vaší perspektivy zajímavou odpověď na to, jak žít lidský život a jakým způsobem čelit tragické situaci? Proč? Jak podle Vás souvisí její postoj a činy se Sofoklovou *Antigoné*?

2. Stručně charakterizujte kritéria, s jejichž pomocí jste přistoupila k hodnocení, zda dané zpracování příběhu o *Antigoně* bylo „úspěšné“ a zda splnilo autorovy záměry?

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (výborně, velmi dobře, dobře, nevyhověl):

Navrhuji známku „dobře“ a to především proto, že práce vykazuje ve značné míře obsahové i formální nedostatky.

Datum: 29. 5. 2017

Podpis:

